15 -ാം കേരള നിയമസഭ

13 -ാം സമ്മേളനം

നക്ഷത്രചിഹ്നമിട്ട ചോദ്യം നം. 181 **04-03-2025 - ൽ മറുപടിയ്ക്ക്**

പ്രഥമ സാമ്പത്തിക ഭദ്രതാ സൂചികയിലെ കേരളത്തിന്റെ സ്ഥാനം

ചോദ്യം		ഉത്തരം	
ശ്രീ. പി. സി. വിഷ്ണുനാഥ്, ശ്രീ. എം. വിൻസെന്റ് , ശ്രീ. ടി. ജെ. വിനോദ്, ശ്രീ. ടി. സിദ്ദിഖ്		ശ്രീ കെ എൻ ബാലഗോപാൽ (ധനകാര്യ വകുപ്പ് മന്ത്രി)	
(എ)	നീതി ആയോഗ് 2025-ൽ പുറത്തിറക്കിയ 2023-ലെ പ്രഥമ സാമ്പത്തിക ഭദ്രതാ സൂചികയിൽ 18 പ്രധാന സംസ്ഥാനങ്ങളുടെ പട്ടികയിൽ ഏറ്റവും പിന്നിലുള്ള 4 സംസ്ഥാനങ്ങളിലൊന്നാണ് കേരളം എന്ന വസ്തുത ഗൗരവത്തോടെ കാണുന്നുണ്ടോ;	(എ)	നീതി ആയോഗ് 2025-26 ൽ പുറപ്പെടുവിച്ച 2023-ലെ പ്രഥമ സാമ്പത്തിക ഭദ്രതാ സൂചികയിൽ ചെലവുകളുടെ ഗുണനിലവാരം, റവന്യൂ സമാഹരണം, സാമ്പത്തിക വിവേകം, കടം സൂചിക, കടം സുസ്ഥിരത എന്നീ 5 സൂചകങ്ങളിലൂടെ മാത്രമാണ് സംസ്ഥാനങ്ങളെ വിലയിരുത്തുന്നത്. ടി റിപ്പോർട്ടിൽ വിവിധ മേഖലകളിൽ കേരളം നേടിയ പുരോഗതിയും സൂചിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. 1) ആരോഗ്യ മേഖലയിൽ കേരളത്തിന്റെ ചെലവ് ദേശീയ ശരാശരിയേക്കാൾ കൂടുതലാണ്. 2)റിപ്പോർട്ട് കാലയളവിൽ കേരളത്തിന്റെ തനത് വരുമാന വളർച്ച കഴിഞ്ഞ വർഷത്തെ അപേക്ഷിച്ച് 26.5 ശതമാനമാണ്. ഇത് കഴിഞ്ഞ അഞ്ച് വർഷത്തെ സംയുക്ത വാർഷിക വളർച്ച നിരക്കായ (CAGR) 7.31 ശതമാനത്തേക്കാൾ ഉയർന്ന് നിൽക്കുന്നതാണ്. 3)റിപ്പോർട്ട് കാലയളവിൽ നികുതിയേതര വരുമാനത്തിൽ മുൻ വർഷത്തെ അപേക്ഷിച്ച് 44.5 ശതമാനം വളർച്ചയാണ് ഉണ്ടായിട്ടുള്ളത്. 4)റവന്യൂ കമ്മി 3.3 ശതമാനത്തിൽ നിന്നും 0.9 ശതമാനമായും ധനക്കമ്മി 5 ശതമാനത്തിൽ നിന്ന് 2.5 ശതമാനമായും റിപ്പോർട്ട് കാലയളവിൽ കുറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ദേശീയ അന്തർദേശീയ തലങ്ങളിലുള്ള സാമ്പത്തിക രംഗത്തെ മാറ്റങ്ങൾ കേരളത്തിന്റെ സാമ്പത്തിക ഘടനയേയും സ്വാധീനിച്ചിട്ടുണ്ട്. 2016-17 ലെ നോട്ട് നിരോധനം, 2017-18 ലെ ജി.എസ്.ടി

നടപ്പിലാക്കിയതിലെ പ്രശ്നങ്ങൾ, 2018-19 ലെ ഓഖി ചുഴലിക്കാറ്റും, അത്യപൂർവ്വമായ വെള്ളപ്പൊക്കവും, 2019-20 ലെ പ്രകൃതി ക്ഷോഭങ്ങളും വെള്ളപ്പൊക്കത്തിന്റെയും തുടർച്ച, 2020-21 ലെ കൊവിഡ്-19 മഹാമാരിയുടെ പൊട്ടിപ്പുറപ്പെടൽ, 2021-22 ലെ കൊവിഡ് മഹാമാരിയുടെ വ്യാപനവും, പ്രത്യാഘാതങ്ങളും 2022-23 ൽ കേന്ദ്ര സർക്കാർ സംസ്ഥാന കടമെടുപ്പിൽ കൊണ്ടു വന്ന നിയന്ത്രണങ്ങൾ, റഷ്യ-ഉക്രെയ്ൻ യുദ്ധം, മദ്ധ്യ പൂർവ്വേഷ്യയിലെ സംഘർഷങ്ങൾ, ആഗോള സമ്പത്ത് വ്യവസ്ഥയിൽ പ്രതിഫലിച്ച തളർച്ച എന്നിവ സംസ്ഥാന സമ്പത്ത് വ്യവസ്ഥയെയും വിഭവങ്ങൾ സമാഹരിക്കാനുള്ള സംസ്ഥാനത്തിന്റെ കഴിവിനെയും പ്രതികൂലമായി ബാധിച്ചു.

കേന്ദ്ര സർക്കാരിന്റെ സമീപകാല നയപരിപാടികൾ പൊതുവെ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ സാമ്പത്തിക സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന് ഭീഷണി ഉയർത്തിയിട്ടുണ്ട്. കേന്ദ്ര സർക്കാർ 2022 ജൂണിൽ ജി എസ് ടി നഷ്ടപരിഹാരം നിർത്തലാക്കിയത് സംസ്ഥാനത്തിന്റെ വരുമാനത്തിൽ ഇടിവുണ്ടാക്കി. ജി.എസ്.ടി നഷ്ടപരിഹാരം നിർത്തലാക്കുന്നതിലൂടെയുള്ള വാർഷിക നഷ്ടം ഏകദേശം 12,000 കോടിയാണ്. കേരളത്തിന് അവകാശപ്പെട്ട, പങ്കിടാവുന്ന നികുതി തുടർച്ചയായി കുറയുന്നു. തിരശ്ചീന വികേന്ദ്രീകരണത്തിന്റെ വിഭജിക്കാവുന്ന പൂളിന്റെ വിഹിതം 11-ാം ധനകാര്യ കമ്മീഷനിൽ 3.06 ശതമാനവും 14-ാം ധനകാര്യ കമ്മീഷനിൽ 2.5 ശതമാനവും ആയിരുന്നത് 15-ാം ധനകാര്യ കമ്മീഷനിൽ 1.925 ശതമാനമായി കുറഞ്ഞു. സംസ്ഥാനങ്ങളുമായി കൂടിയാലോചിക്കാതെ, കേന്ദ്ര സർക്കാർ സെസും സർചാർജ്ജുകളും വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നു. ഇത്തരം അധിക നികുതി ചുമത്തലുകൾ സംസ്ഥാനങ്ങളുമായി പങ്കിടുന്നുമില്ല. സർചാർജ്ജുകളുടെയും സെസ്സുകളുടെയും വർദ്ധിച്ചുവരുന്ന വിഹിതം ഡിവിസിബിൾ പൂളിലെ നികുതികൾ ചുരുങ്ങുന്നതിന് കാരണമായി.

15-ാം ധനകാര്യ കമ്മീഷൻ ശുപാർശ ചെയ്യുന്ന റവന്യൂ ഡെഫിസിറ്റ് ഗ്രാന്റുകൾ 2023-24 ൽ അവസാനിച്ചു. കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പദ്ധതികളുടെ ഘടനയിൽ കേന്ദ്ര സർക്കാർ കൊണ്ടുവന്ന മാറ്റങ്ങൾ സംസ്ഥാനങ്ങൾക്ക് അധിക ബാധ്യത സൃഷ്ടിച്ചിരിക്കുന്നു. നിലവിൽ, കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത സ്കീമുകൾ "കോർ ഓഫ് ദ കോർ, 'കോർ' എന്നിങ്ങനെ രണ്ട് വിഭാഗങ്ങളിലാണുള്ളത്. ആദ്യ വിഭാഗത്തിലെ സ്കീമുകളുടെ എണ്ണം കുറഞ്ഞു വരുന്നു. കേന്ദ്ര വിഹിതം

ഓരോ വർഷവും കുറയുകയാണ്. പദ്ധതികളുടെ സിംഹഭാഗവും രണ്ടാമത്തേതാണ്. ഈ പദ്ധതികളുടെ 40 ശതമാനം സംസ്ഥാനം വഹിക്കണം. ദേശീയ പാതാ വികസനത്തിനായി ഏറ്റെടുക്കുന്ന ഭൂമിയുടെ ഇരുപത് ശതമാനം തുക സംസ്ഥാനമാണ് വഹിക്കുന്നത്. ജനസാന്ദ്രതയും നഗര വൽകരണവും വർദ്ധിച്ച് വരുന്ന സാഹചര്യത്തിൽ സംസ്ഥാനത്തിന് ഈ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് വേണ്ടി കൂടുതൽ തുക കണ്ടെത്തേണ്ടി വരുന്നു. ഈ പ്രതിബന്ധങ്ങൾക്കിടയിലും, മെച്ചപ്പെട്ട നികുതി പിരിവിലൂടെയും ചെലവ് ചുരുക്കൽ നടപടികളിലൂടെയും വളരാനും അഭിവൃദ്ധി പ്രാപിക്കാനും ക്ഷേമ-വികസന പ്രവർത്തനങ്ങളോടുള്ള പ്രതിബദ്ധത നിലനിർത്തിക്കൊണ്ടുതന്നെ മുന്നോട്ട് പോകാൻ സംസ്ഥാനത്തിന് കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.

കടമെടുക്കൽ ശേഷി ഉൾപ്പെടെ വിവിധ വരുമാന മാർഗങ്ങളിലൂടെ സമ്പദ് വ്യവസ്ഥയെ സർക്കാർ പിന്തുണയ്ക്കുന്നു. സംസ്ഥാനത്തിന്റെ തനത് വരുമാനം ഉയർന്നപ്പോൾ മുൻവർഷത്തെ അപേക്ഷിച്ച് കേന്ദ്ര കൈമാറ്റം കുറഞ്ഞു. ഫിസ്കൽ റെസ്പോൺസിബിലിറ്റി ആൻഡ് ബഡ്ജറ്റ് മാനേജ്മെന്റ് (എഫ് ആർ ബി എം)ആക്ട് പ്രകാരം, 2022-23 ൽ 2.5 ശതമാനവും 2023-24 ൽ 2.99 ശതമാനവും എന്ന സ്വീകാര്യമായ പരിധിക്കുള്ളിൽ ധനക്കമ്മി മൊത്ത സംസ്ഥാന ആഭ്യന്തര ഉൽപ്പാദന (ജിഎസ്ഡിപി) അനുപാതത്തിൽ നിലനിർത്തിയിട്ടുണ്ട്. 2023-24 ൽ മുൻ വർഷത്തെ അപേക്ഷിച്ച് പദ്ധതി ചെലവിൽ 1560.53 കോടി രൂപയുടെ വർദ്ധനവും പദ്ധതിയേതര ചെലവിൽ 752.92 കോടി രൂപയുടെ കുറവും ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്.

ശക്തമായ വരുമാന വർദ്ധന നടപടികൾ കാരണം 2023-24 ൽ മുൻ വർഷത്തെ അപേക്ഷിച്ച് നികുതി നികുതിയേതര വരുമാനത്തിൽ യഥാക്രമം 2360.50 കോടി രൂപയും 1228 കോടി രൂപയും വർദ്ധനവ് ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. 2023-24 സാമ്പത്തിക വർഷത്തിൽ സംസ്ഥാനം നേരിട്ട പ്രധാന വെല്ലുവിളി കേന്ദ്രസർക്കാരിൽ നിന്നുള്ള ഗ്രാന്റ്-ഇൻ-എയ്ഡിൽ 15,309.60 കോടി രൂപയുടെ കുറവുണ്ടായതാണ്. കേരളത്തിന്റെ തനത് മാതൃക ഉയർത്തിപിടിക്കാൻ, ഒരു വശത്ത് മതിയായ വിഭവ അടിത്തറയും, മറുവശത്ത് ക്ഷേമ രാഷ്ട്രം ഉറപ്പ് നൽകുന്നതിനും ഭൗതിക അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ കെട്ടിപ്പടുക്കുന്നതിനും ആവശ്യമായ വിഭവങ്ങളുടെ വിവേകപൂർണ്ണമായ വിതരണവും സംസ്ഥാനം നിലനിർത്തേണ്ടതുണ്ട്.

കേരളം ഉയർന്ന മൊത്ത ആഭ്യന്തര ഉല്പാദനവും (GSDP) പ്രതിശീർഷ വരുമാനവും ഉള്ള ഇന്ത്യയിലെ മുൻനിര സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ ഒന്നാണ്. നീതി ആയോഗിന്റെ 2023 ലെ മൾട്ടി ഡൈമെൻഷണൽ പോവർട്ടി ഇൻഡക്സ് പ്രകാരം ദാരിദ്ര്യം ഏറ്റവും കുറഞ്ഞ സംസ്ഥാനമായി (സ്കോർ 0.002) തുടർച്ചയായി രണ്ടാമതും കേരളം തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ടു. സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ ഏറ്റവും കുറഞ്ഞ ദാരിദ്ര്യം രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളത് കേരളത്തിലാണ്. 'സുസ്ഥിര വികസന ലക്ഷ്യങ്ങൾ (SDG) ഇന്ത്യ ഇൻഡക്സ് 2023-24 ൽ' തുടർച്ചയായ നാലാം വർഷവും (സ്കോർ 79) കേരളം ഒന്നാമതാണ്. ലക്ഷ്യം 2 (വിശപ്പുരഹിതം, സ്കോർ 84) ലക്ഷ്യം 4 (ഗുണനിലവാരമുള്ള വിദ്യാഭ്യാസം, സ്കോർ 82) എന്നിവയിൽ കേരളമാണ് ഏറ്റവും മുന്നിലുള്ള സംസ്ഥാനം. കേന്ദ്ര സർക്കാർ അംഗീകരിച്ച സുസ്ഥിര വികസന ലക്ഷ്യങ്ങളിൽ ഭൂരിഭാഗവും കേരളം ഇതിനോടകംതന്നെ നേടിയിട്ടുണ്ട്. ഇന്ത്യ സ്കിൽസ് റിപ്പോർട്ട് 2024 ൽ തൊഴിൽ ചെയ്യാൻ താൽപ്പര്യമുള്ള സ്ത്രീകളും പുരുഷന്മാരും ജോലി ചെയ്യാൻ ഏറ്റവും ഇഷ്ടപ്പെടുന്ന സംസ്ഥാനമായി കേരളത്തെ കണ്ടെത്തിയിരിക്കുന്നു. 'സ്റ്റേറ്റ് ബിസിനസ്സ് റിഫോംസ് ആക്ഷൻ പ്ലാൻ (SBRAP) 2022 അനുസരിച്ച് കേരളം മുപ്പതിൽ ഒൻപത് പരിഷ്കരണ രംഗങ്ങളിൽ ഏറ്റവും മികച്ച പ്രകടനം കാഴ്ചവെച്ചതായി അംഗീകരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ഏറ്റവും അധികം രംഗങ്ങളിൽ മുന്നിലെത്തിയതും കേരളമാണ്. കേരളം 2023-24 ലും ശക്തമായ വളർച്ച കൈവരിക്കുന്നത് തുടർന്നു. 2023-24 ൽ സംസ്ഥാന സമ്പദ് വ്യവസ്ഥ ശക്തമായ വളർച്ച കൈവരിച്ചു. 2022-23 ലെ 2.2 ശതമാനാവുമായി താരതമ്യം ചെയ്യുമ്പോൾ ജിസ്ഡിപി 6.5 ശതമാനം (ത്വരിത കണക്കുകൾ) വളർച്ച നേടി. 2011-12 ലെ സ്ഥിര വിലകൾ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി നോക്കിയാൽ 2022-23 ൽ 5.3 ശതമാനമായിരുന്ന മൊത്ത സംസ്ഥാന മൂല്യ വർദ്ധന (ജിഎസ്‌വിഎ) 2023-24 ൽ 7.2 ശതമാനമായി വർദ്ധിച്ചു. കേരളം ഉയർന്ന പ്രതിശീർഷ മൊത്ത സംസ്ഥാന ആഭ്യന്തര ഉല്പാദനമുള്ള ഇന്ത്യയിലെ മികച്ച പത്ത് സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ ഒന്നാണ്. 2023-24 ൽ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ പ്രതിശീർഷ ജിഎസ്ഡിപി (സ്ഥിര വിലയിൽ) 5.5 ശതമാനം വർധിച്ച് 1,76,072 രൂപയായി. ദേശീയ ശരാശരി 1,24,600 രൂപയായി രിക്കുമ്പോഴാണ് സംസ്ഥാനം ഈ നേട്ടം കൈവരിച്ചിട്ടുള്ളത്. കേരളത്തിലെ ഒരു വ്യക്തിയുടെ ശരാശരി വരുമാനം ദേശീയ ശരാശരിയേക്കാൾ

			കൂടുതലാണ്. സംസ്ഥാനം സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ള നടപടികളുടെ ഫലമായാണ് മേൽ നേട്ടങ്ങൾ കൈവരിക്കാൻ സംസ്ഥാനത്തിന് കഴിഞ്ഞത്.
(ബി)	ധനവിനിയോഗത്തിലെ കാര്യക്ഷമത, വരുമാന സമാഹരണം, സാമ്പത്തിക അച്ചടക്കം, വായ്പയും സംസ്ഥാനത്തിന്റെ മൊത്തം ആഭ്യന്തര ഉൽപാദനവും തമ്മിലുള്ള അനുപാതം, കടം താങ്ങാനുള്ള പരിധി തുടങ്ങിയ മിക്ക സൂചികകളിലും മറ്റ് സംസ്ഥാനങ്ങൾക്ക് പിന്നിലായതിനുള്ള സാഹചര്യം വിലയിരുത്തിയിട്ടുണ്ടോ;	(ബി)	നീതി ആയോഗ് 2025-26 ൽ പുറപ്പെടുവിച്ച 2023-ലെ പ്രഥമ സാമ്പത്തിക ഭദ്രതാ സൂചികയിൽ ചെലവുകളുടെ ഗുണനിലവാരം, റവന്യൂ സമാഹരണം, സാമ്പത്തിക വിവേകം, കടം സൂചിക, കടം സുസ്ഥിരത എന്നീ 5 സൂചകങ്ങളിലൂടെ മാത്രമാണ് സംസ്ഥാനങ്ങളെ വിലയിരുത്തുന്നത്. ടി റിപ്പോർട്ടിൽ വിവിധ മേഖലകളിൽ കേരളം നേടിയ പുരോഗതിയും സൂചിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. 1) ആരോഗ്യ മേഖലയിൽ കേരളത്തിന്റെ ചെലവ് ദേശീയ ശരാശരിയേക്കാൾ കൂടുതലാണ്. 2)റിപ്പോർട്ട് കാലയളവിൽ കേരളത്തിന്റെ തനത് വരുമാന വളർച്ച കഴിഞ്ഞ വർഷത്തെ അപേക്ഷിച്ച് 26.5 ശതമാനമാണ്. ഇത് കഴിഞ്ഞ അഞ്ച് വർഷത്തെ സംയുക്ത വാർഷിക വളർച്ച നിരക്കായ (CAGR) 7.31 ശതമാനത്തേക്കാൾ ഉയർന്ന് നിൽക്കുന്നതാണ്. 3)റിപ്പോർട്ട് കാലയളവിൽ നികുതിയേതര വരുമാനത്തിൽ മുൻ വർഷത്തെ അപേക്ഷിച്ച് 44.5 ശതമാനം വളർച്ചയാണ് ഉണ്ടായിട്ടുള്ളത്. 4)റവന്യൂ കമ്മി 3.3 ശതമാനത്തിൽ നിന്നും 0.9 ശതമാനമായും ധനക്കമ്മി 5 ശതമാനത്തിൽ നിന്ന് 2.5 ശതമാനമായും റിപ്പോർട്ട് കാലയളവിൽ കുറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ദേശീയ അന്തർദേശീയ തലങ്ങളിലുള്ള സാമ്പത്തിക രംഗത്തെ മാറ്റങ്ങൾ കേരളത്തിന്റെ സാമ്പത്തിക ഘടനയേയും സ്വാധീനിച്ചിട്ടുണ്ട്. 2016-17 ലെ നോട്ട് നിരോധനം, 2017-18 ലെ ജി.എസ്.ടി നടപ്പിലാക്കിയതിലെ പ്രശ്നങ്ങൾ, 2018-19 ലെ ഓഖി ചുഴലിക്കാറ്റും, അത്യപൂർവ്വമായ വെള്ളപ്പൊക്കവും, 2019-20 ലെ പ്രകൃതി ക്ഷോഭങ്ങളും വെള്ളപ്പൊക്കത്തിന്റെയും തുടർച്ച, 2020-21 ലെ കൊവിഡ്-19 മഹാമാരിയുടെ പൊട്ടിപ്പുറപ്പെടൽ, 2021-22 ലെ കൊവിഡ് മഹാമാരിയുടെ വ്യാപനവും, പ്രത്യാഘാതങ്ങളും 2022-23 ൽ കേന്ദ്ര സർക്കാർ സംസ്ഥാന കടമെടുപ്പിൽ കൊണ്ടു വന്ന നിയന്ത്രണങ്ങൾ, റഷ്യ-ഉക്രെയ്ൻ യുദ്ധം, മദ്ധ്യ പൂർവ്വേഷ്യയിലെ സംഘർഷങ്ങൾ, ആഗോള സമ്പത്ത് വ്യവസ്ഥയിൽ പ്രതിഫലിച്ച തളർച്ച എന്നിവ സംസ്ഥാന സമ്പത്ത് വ്യവസ്ഥയെയും

വിഭവങ്ങൾ സമാഹരിക്കാനുള്ള സംസ്ഥാനത്തിന്റെ കഴിവിനെയും പ്രതികൂലമായി ബാധിച്ചു.

കേന്ദ്ര സർക്കാരിന്റെ സമീപകാല നയപരിപാടികൾ പൊതുവെ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ സാമ്പത്തിക സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന് ഭീഷണി ഉയർത്തിയിട്ടുണ്ട്. കേന്ദ്ര സർക്കാർ 2022 ജൂണിൽ ജി എസ് ടി നഷ്ടപരിഹാരം നിർത്തലാക്കിയത് സംസ്ഥാനത്തിന്റെ വരുമാനത്തിൽ ഇടിവുണ്ടാക്കി. ജി.എസ്.ടി നഷ്ടപരിഹാരം നിർത്തലാക്കുന്നതിലൂടെയുള്ള വാർഷിക നഷ്ടം ഏകദേശം 12,000 കോടിയാണ്. കേരളത്തിന് അവകാശപ്പെട്ട, പങ്കിടാവുന്ന നികുതി തുടർച്ചയായി കുറയുന്നു. തിരശ്ചീന വികേന്ദ്രീകരണത്തിന്റെ വിഭജിക്കാവുന്ന പൂളിന്റെ വിഹിതം 11-ാം ധനകാര്യ കമ്മീഷനിൽ 3.06 ശതമാനവും 14-ാം ധനകാര്യ കമ്മീഷനിൽ 2.5 ശതമാനവും ആയിരുന്നത് 15-ാം ധനകാര്യ കമ്മീഷനിൽ 1.925 ശതമാനമായി കുറഞ്ഞു. സംസ്ഥാനങ്ങളുമായി കൂടിയാലോചിക്കാതെ, കേന്ദ്ര സർക്കാർ സെസും സർചാർജുകളും വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നു. ഇത്തരം അധിക നികുതി ചുമത്തലുകൾ സംസ്ഥാനങ്ങളുമായി പങ്കിടുന്നുമില്ല. സർചാർജുകളുടെയും സെസ്സുകളുടെയും വർദ്ധിച്ചുവരുന്ന വിഹിതം ഡിവിസിബിൾ പൂളിലെ നികുതികൾ ചുരുങ്ങുന്നതിന് കാരണമായി.

15-ാം ധനകാര്യ കമ്മീഷൻ ശുപാർശ ചെയ്യുന്ന റവന്യൂ ഡെഫിസിറ്റ് ഗ്രാന്റുകൾ 2023-24 ൽ അവസാനിച്ചു. കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പദ്ധതികളുടെ ഘടനയിൽ കേന്ദ്ര സർക്കാർ കൊണ്ടുവന്ന മാറ്റങ്ങൾ സംസ്ഥാനങ്ങൾക്ക് അധിക ബാധ്യത സൃഷ്ടിച്ചിരിക്കുന്നു. നിലവിൽ, കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത സ്കീമുകൾ “കോർ ഓഫ് ദ കോർ, 'കോർ' എന്നിങ്ങനെ രണ്ട് വിഭാഗങ്ങളിലാണുള്ളത്. ആദ്യ വിഭാഗത്തിലെ സ്കീമുകളുടെ എണ്ണം കുറഞ്ഞു വരുന്നു. കേന്ദ്ര വിഹിതം ഓരോ വർഷവും കുറയുകയാണ്. പദ്ധതികളുടെ സിംഹഭാഗവും രണ്ടാമത്തേതാണ്. ഈ പദ്ധതികളുടെ 40 ശതമാനം സംസ്ഥാനം വഹിക്കണം. ദേശീയ പാതാ വികസനത്തിനായി ഏറ്റെടുക്കുന്ന ഭൂമിയുടെ ഇരുപത് ശതമാനം തുക സംസ്ഥാനമാണ് വഹിക്കുന്നത്. ജനസാന്ദ്രതയും നഗര വൽകരണവും വർദ്ധിച്ചു വരുന്ന സാഹചര്യത്തിൽ സംസ്ഥാനത്തിന് ഈ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് വേണ്ടി കൂടുതൽ തുക കണ്ടെത്തേണ്ടി വരുന്നു. ഈ പ്രതിബന്ധങ്ങൾക്കിടയിലും, മെച്ചപ്പെട്ട നികുതി പിരിവിലൂടെയും ചെലവ് ചുരുക്കൽ നടപടികളിലൂടെയും വളരാനും അഭിവൃദ്ധി പ്രാപിക്കാനും ക്ഷേമ-വികസന

പ്രവർത്തനങ്ങളോടുള്ള പ്രതിബദ്ധത നിലനിർത്തിക്കൊണ്ടുതന്നെ മുന്നോട്ട് പോകാൻ സംസ്ഥാനത്തിന് കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.

കടമെടുക്കൽ ശേഷി ഉൾപ്പെടെ വിവിധ വരുമാന മാർഗങ്ങളിലൂടെ സമ്പദ് വ്യവസ്ഥയെ സർക്കാർ പിന്തുണയ്ക്കുന്നു. സംസ്ഥാനത്തിന്റെ തനത് വരുമാനം ഉയർന്നപ്പോൾ മുൻവർഷത്തെ അപേക്ഷിച്ച് കേന്ദ്ര കൈമാറ്റം കുറഞ്ഞു. ഫിസ്കൽ റെസ്പോൺസിബിലിറ്റി ആൻഡ് ബഡ്ജറ്റ് മാനേജ്മെന്റ് (എഫ് ആർ ബി എം)ആക്ട് പ്രകാരം, 2022-23 ൽ 2.5 ശതമാനവും 2023-24 ൽ 2.99 ശതമാനവും എന്ന സ്വീകാര്യമായ പരിധിക്കുള്ളിൽ ധനക്കമ്മി മൊത്ത സംസ്ഥാന ആഭ്യന്തര ഉൽപ്പാദന (ജിഎസ്ഡിപി) അനുപാതത്തിൽ നിലനിർത്തിയിട്ടുണ്ട്. 2023-24 ൽ മുൻ വർഷത്തെ അപേക്ഷിച്ച് പദ്ധതി ചെലവിൽ 1560.53 കോടി രൂപയുടെ വർദ്ധനവും പദ്ധതിയേതര ചെലവിൽ 752.92 കോടി രൂപയുടെ കുറവും ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്.

ശക്തമായ വരുമാന വർദ്ധന നടപടികൾ കാരണം 2023-24 ൽ മുൻ വർഷത്തെ അപേക്ഷിച്ച് നികുതി നികുതിയേതര വരുമാനത്തിൽ യഥാക്രമം 2360.50 കോടി രൂപയും 1228 കോടി രൂപയും വർദ്ധനവ് ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. 2023-24 സാമ്പത്തിക വർഷത്തിൽ സംസ്ഥാനം നേരിട്ട പ്രധാന വെല്ലുവിളി കേന്ദ്രസർക്കാരിൽ നിന്നുള്ള ഗ്രാന്റ്-ഇൻ-എയ്ഡിൽ 15,309.60 കോടി രൂപയുടെ കുറവുണ്ടായതാണ്. കേരളത്തിന്റെ തനത് മാതൃക ഉയർത്തിപിടിക്കാൻ, ഒരു വശത്ത് മതിയായ വിഭവ അടിത്തറയും, മറുവശത്ത് ക്ഷേമ രാഷ്ട്രം ഉറപ്പ നൽകുന്നതിനും ഭൗതിക അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ കെട്ടിപ്പടുക്കുന്നതിനും ആവശ്യമായ വിഭവങ്ങളുടെ വിവേകപൂർണ്ണമായ വിതരണവും സംസ്ഥാനം നിലനിർത്തേണ്ടതുണ്ട്.

കേരളം ഉയർന്ന മൊത്ത ആഭ്യന്തര ഉല്പാദനവും (GSDP) പ്രതിശീർഷ വരുമാനവും ഉള്ള ഇന്ത്യയിലെ മുൻനിര സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ ഒന്നാണ്. നീതി ആയോഗിന്റെ 2023 ലെ മൾട്ടി ഡൈമെൻഷണൽ പോവർട്ടി ഇൻഡക്സ് പ്രകാരം ദാരിദ്ര്യം ഏറ്റവും കുറഞ്ഞ സംസ്ഥാനമായി (സ്കോർ 0.002) തുടർച്ചയായി രണ്ടാമതും കേരളം തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ടു. സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ ഏറ്റവും കുറഞ്ഞ ദാരിദ്ര്യം രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളത് കേരളത്തിലാണ്. 'സുസ്ഥിര വികസന ലക്ഷ്യങ്ങൾ (SDG) ഇന്ത്യ ഇൻഡക്സ് 2023-24 ൽ' തുടർച്ചയായ നാലാം വർഷവും (സ്കോർ 79)

			കേരളം ഒന്നാമതാണ്. ലക്ഷ്യം 2 (വിശപ്പുരഹിതം, സ്കോർ 84) ലക്ഷ്യം 4 (ഗുണനിലവാരമുള്ള വിദ്യാഭ്യാസം, സ്കോർ 82) എന്നിവയിൽ കേരളമാണ് ഏറ്റവും മുന്നിലുള്ള സംസ്ഥാനം. കേന്ദ്ര സർക്കാർ അംഗീകരിച്ച സുസ്ഥിര വികസന ലക്ഷ്യങ്ങളിൽ ഭൂരിഭാഗവും കേരളം ഇതിനോടകംതന്നെ നേടിയിട്ടുണ്ട്. ഇന്ത്യ സ്കിൽസ് റിപ്പോർട്ട് 2024 ൽ തൊഴിൽ ചെയ്യാൻ താൽപ്പര്യമുള്ള സ്ത്രീകളും പുരുഷന്മാരും ജോലി ചെയ്യാൻ ഏറ്റവും ഇഷ്ടപ്പെടുന്ന സംസ്ഥാനമായി കേരളത്തെ കണ്ടെത്തിയിരിക്കുന്നു. 'സ്റ്റേറ്റ് ബിസിനസ്സ് റിഫോംസ് ആക്ഷൻ പ്ലാൻ (SBRAP) 2022 അനുസരിച്ച് കേരളം മുപ്പതിൽ ഒൻപത് പരിഷ്കരണ രംഗങ്ങളിൽ ഏറ്റവും മികച്ച പ്രകടനം കാഴ്ചവെച്ചതായി അംഗീകരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ഏറ്റവും അധികം രംഗങ്ങളിൽ മുന്നിലെത്തിയതും കേരളമാണ്. കേരളം 2023-24 ലും ശക്തമായ വളർച്ച കൈവരിക്കുന്നത് തുടർന്നു. 2023-24 ൽ സംസ്ഥാന സമ്പദ് വ്യവസ്ഥ ശക്തമായ വളർച്ച കൈവരിച്ചു. 2022-23 ലെ 2.2 ശതമാനാവുമായി താരതമ്യം ചെയ്യുമ്പോൾ ജിസ്ഡിപി 6.5 ശതമാനം (ത്വരിത കണക്കുകൾ) വളർച്ച നേടി. 2011-12 ലെ സ്ഥിര വിലകൾ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി നോക്കിയാൽ 2022-23 ൽ 5.3 ശതമാനമായിരുന്ന മൊത്ത സംസ്ഥാന മൂല്യ വർദ്ധന (ജിഎസ്‌വിഎ) 2023-24 ൽ 7.2 ശതമാനമായി വർദ്ധിച്ചു. കേരളം ഉയർന്ന പ്രതിശീർഷ മൊത്ത സംസ്ഥാന ആഭ്യന്തര ഉല്പാദനമുള്ള ഇന്ത്യയിലെ മികച്ച പത്ത് സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ ഒന്നാണ്. 2023-24 ൽ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ പ്രതിശീർഷ ജിഎസ്ഡിപി (സ്ഥിര വിലയിൽ) 5.5 ശതമാനം വർധിച്ച് 1,76,072 രൂപയായി. ദേശീയ ശരാശരി 1,24,600 രൂപയായി രിക്കുമ്പോഴാണ് സംസ്ഥാനം ഈ നേട്ടം കൈവരിച്ചിട്ടുള്ളത്. കേരളത്തിലെ ഒരു വ്യക്തിയുടെ ശരാശരി വരുമാനം ദേശീയ ശരാശരിയേക്കാൾ കൂടുതലാണ്. സംസ്ഥാനം സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ള നടപടികളുടെ ഫലമായാണ് മേൽ നേട്ടങ്ങൾ കൈവരിക്കാൻ സംസ്ഥാനത്തിന് കഴിഞ്ഞത്.
(സി)	പ്രസ്തുത റിപ്പോർട്ടിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ സാമ്പത്തിക സ്ഥിതി മെച്ചപ്പെടുത്താൻ സ്വീകരിച്ച നടപടികൾ വിശദമാക്കുമോ?	(സി)	നീതി ആയോഗ് 2025-26 ൽ പുറപ്പെടുവിച്ച 2023-ലെ പ്രഥമ സാമ്പത്തിക ഭദ്രതാ സൂചികയിൽ ചെലവുകളുടെ ഗുണനിലവാരം, റവന്യൂ സമാഹരണം, സാമ്പത്തിക വിവേകം, കടം സൂചിക, കടം സുസ്ഥിരത എന്നീ 5 സൂചകങ്ങളിലൂടെ മാത്രമാണ് സംസ്ഥാനങ്ങളെ വിലയിരുത്തുന്നത്.

ടി റിപ്പോർട്ടിൽ വിവിധ മേഖലകളിൽ കേരളം നേടിയ പുരോഗതിയും സൂചിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്.

1) ആരോഗ്യ മേഖലയിൽ കേരളത്തിന്റെ ചെലവ് ദേശീയ ശരാശരിയേക്കാൾ കൂടുതലാണ്.

2)റിപ്പോർട്ട് കാലയളവിൽ കേരളത്തിന്റെ തനത് വരുമാന വളർച്ച കഴിഞ്ഞ വർഷത്തെ അപേക്ഷിച്ച് 26.5 ശതമാനമാണ്. ഇത് കഴിഞ്ഞ അഞ്ച് വർഷത്തെ സംയുക്ത വാർഷിക വളർച്ച നിരക്കായ (CAGR) 7.31 ശതമാനത്തേക്കാൾ ഉയർന്ന് നിൽക്കുന്നതാണ്.

3)റിപ്പോർട്ട് കാലയളവിൽ നികുതിയേതര വരുമാനത്തിൽ മുൻ വർഷത്തെ അപേക്ഷിച്ച് 44.5 ശതമാനം വളർച്ചയാണ് ഉണ്ടായിട്ടുള്ളത്.

4)റവന്യൂ കമ്മി 3.3 ശതമാനത്തിൽ നിന്നും 0.9 ശതമാനമായും ധനക്കമ്മി 5 ശതമാനത്തിൽ നിന്ന് 2.5 ശതമാനമായും റിപ്പോർട്ട് കാലയളവിൽ കുറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.

ദേശീയ അന്തർദേശീയ തലങ്ങളിലുള്ള സാമ്പത്തിക രംഗത്തെ മാറ്റങ്ങൾ കേരളത്തിന്റെ സാമ്പത്തിക ഘടനയേയും സ്വാധീനിച്ചിട്ടുണ്ട്. 2016-17 ലെ നോട്ട് നിരോധനം, 2017-18 ലെ ജി.എസ്.ടി നടപ്പിലാക്കിയതിലെ പ്രശ്നങ്ങൾ, 2018-19 ലെ ഓഖി ചുഴലിക്കാറ്റും, അത്യപൂർവ്വമായ വെള്ളപ്പൊക്കവും, 2019-20 ലെ പ്രകൃതി ക്ഷോഭങ്ങളും വെള്ളപ്പൊക്കത്തിന്റെയും തുടർച്ച, 2020-21 ലെ കൊവിഡ്-19 മഹാമാരിയുടെ പൊട്ടിപ്പുറപ്പെടൽ, 2021-22 ലെ കൊവിഡ് മഹാമാരിയുടെ വ്യാപനവും, പ്രത്യാഘാതങ്ങളും 2022-23 ൽ കേന്ദ്ര സർക്കാർ സംസ്ഥാന കടമെടുപ്പിൽ കൊണ്ടു വന്ന നിയന്ത്രണങ്ങൾ, റഷ്യ-ഉക്രെയ്ൻ യുദ്ധം, മദ്ധ്യ പൂർവ്വേഷ്യയിലെ സംഘർഷങ്ങൾ, ആഗോള സമ്പത്ത് വ്യവസ്ഥയിൽ പ്രതിഫലിച്ച തളർച്ച എന്നിവ സംസ്ഥാന സമ്പത്ത് വ്യവസ്ഥയെയും വിഭവങ്ങൾ സമാഹരിക്കാനുള്ള സംസ്ഥാനത്തിന്റെ കഴിവിനെയും പ്രതികൂലമായി ബാധിച്ചു.

കേന്ദ്ര സർക്കാരിന്റെ സമീപകാല നയപരിപാടികൾ പൊതുവെ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ സാമ്പത്തിക സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന് ഭീഷണി ഉയർത്തിയിട്ടുണ്ട്. കേന്ദ്ര സർക്കാർ 2022 ജൂണിൽ ജി എസ് ടി നഷ്ടപരിഹാരം നിർത്തലാക്കിയത് സംസ്ഥാനത്തിന്റെ വരുമാനത്തിൽ ഇടിവുണ്ടാക്കി. ജി.എസ്.ടി നഷ്ടപരിഹാരം നിർത്തലാക്കുന്നതിലൂടെയുള്ള

വാർഷിക നഷ്ടം ഏകദേശം 12,000 കോടിയാണ്. കേരളത്തിന് അവകാശപ്പെട്ട, പങ്കിടാവുന്ന നികുതി തുടർച്ചയായി കുറയുന്നു. തിരശ്ചീന വികേന്ദ്രീകരണത്തിന്റെ വിഭജിക്കാവുന്ന പൂളിന്റെ വിഹിതം 11-ാം ധനകാര്യ കമ്മീഷനിൽ 3.06 ശതമാനവും 14-ാം ധനകാര്യ കമ്മീഷനിൽ 2.5 ശതമാനവും ആയിരുന്നത് 15-ാം ധനകാര്യ കമ്മീഷനിൽ 1.925 ശതമാനമായി കുറഞ്ഞു. സംസ്ഥാനങ്ങളുമായി കൂടിയാലോചിക്കാതെ, കേന്ദ്ര സർക്കാർ സെസും സർചാർജ്ജുകളും വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നു. ഇത്തരം അധിക നികുതി ചുമത്തലുകൾ സംസ്ഥാനങ്ങളുമായി പങ്കിടുന്നുമില്ല. സർചാർജ്ജുകളുടെയും സെസ്സുകളുടെയും വർദ്ധിച്ചുവരുന്ന വിഹിതം ഡിവിസിബിൾ പൂളിലെ നികുതികൾ ചുരുങ്ങുന്നതിന് കാരണമായി.

15-ാം ധനകാര്യ കമ്മീഷൻ ശുപാർശ ചെയ്യുന്ന റവന്യൂ ഡെഫിസിറ്റ് ഗ്രാന്റുകൾ 2023-24 ൽ അവസാനിച്ചു. കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പദ്ധതികളുടെ ഘടനയിൽ കേന്ദ്ര സർക്കാർ കൊണ്ടുവന്ന മാറ്റങ്ങൾ സംസ്ഥാനങ്ങൾക്ക് അധിക ബാധ്യത സൃഷ്ടിച്ചിരിക്കുന്നു. നിലവിൽ, കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത സ്കീമുകൾ “കോർ ഓഫ് ദ കോർ, 'കോർ' എന്നിങ്ങനെ രണ്ട് വിഭാഗങ്ങളിലാണുള്ളത്. ആദ്യ വിഭാഗത്തിലെ സ്കീമുകളുടെ എണ്ണം കുറഞ്ഞു വരുന്നു. കേന്ദ്ര വിഹിതം ഓരോ വർഷവും കുറയുകയാണ്. പദ്ധതികളുടെ സിംഹഭാഗവും രണ്ടാമത്തേതാണ്. ഈ പദ്ധതികളുടെ 40 ശതമാനം സംസ്ഥാനം വഹിക്കണം. ദേശീയ പാതാ വികസനത്തിനായി ഏറ്റെടുക്കുന്ന ഭൂമിയുടെ ഇരുപത് ശതമാനം തുക സംസ്ഥാനമാണ് വഹിക്കുന്നത്. ജനസാന്ദ്രതയും നഗര വൽകരണവും വർദ്ധിച്ചു വരുന്ന സാഹചര്യത്തിൽ സംസ്ഥാനത്തിന് ഈ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് വേണ്ടി കൂടുതൽ തുക കണ്ടെത്തേണ്ടി വരുന്നു. ഈ പ്രതിബന്ധങ്ങൾക്കിടയിലും, മെച്ചപ്പെട്ട നികുതി പിരിവിലൂടെയും ചെലവ് ചുരുക്കൽ നടപടികളിലൂടെയും വളരാനും അഭിവൃദ്ധി പ്രാപിക്കാനും ക്ഷേമ-വികസന പ്രവർത്തനങ്ങളോടുള്ള പ്രതിബദ്ധത നിലനിർത്തിക്കൊണ്ടുതന്നെ മുന്നോട്ട് പോകാൻ സംസ്ഥാനത്തിന് കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.

കടമെടുക്കൽ ശേഷി ഉൾപ്പെടെ വിവിധ വരുമാന മാർഗങ്ങളിലൂടെ സമ്പദ് വ്യവസ്ഥയെ സർക്കാർ പിന്തുണയ്ക്കുന്നു. സംസ്ഥാനത്തിന്റെ തനത് വരുമാനം ഉയർന്നപ്പോൾ മുൻവർഷത്തെ അപേക്ഷിച്ച് കേന്ദ്ര കൈമാറ്റം കുറഞ്ഞു. ഫിസ്കൽ റെസ്പോൺസിബിലിറ്റി ആൻഡ് ബഡ്ജറ്റ് മാനേജ്മെന്റ് (എഫ് ആർ ബി

എം)ആക്ട് പ്രകാരം, 2022-23 ൽ 2.5 ശതമാനവും 2023-24 ൽ 2.99 ശതമാനവും എന്ന സ്വീകാര്യമായ പരിധിക്കുള്ളിൽ ധനക്കമ്മി മൊത്ത സംസ്ഥാന ആഭ്യന്തര ഉൽപ്പാദന (ജിഎസ്ഡിപി) അനുപാതത്തിൽ നിലനിർത്തിയിട്ടുണ്ട്. 2023-24 ൽ മുൻ വർഷത്തെ അപേക്ഷിച്ച് പദ്ധതി ചെലവിൽ 1560.53 കോടി രൂപയുടെ വർദ്ധനവും പദ്ധതിയേതര ചെലവിൽ 752.92 കോടി രൂപയുടെ കുറവും ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്.

ശക്തമായ വരുമാന വർദ്ധന നടപടികൾ കാരണം 2023-24 ൽ മുൻ വർഷത്തെ അപേക്ഷിച്ച് നികുതി നികുതിയേതര വരുമാനത്തിൽ യഥാക്രമം 2360.50 കോടി രൂപയും 1228 കോടി രൂപയും വർദ്ധനവ് ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. 2023-24 സാമ്പത്തിക വർഷത്തിൽ സംസ്ഥാനം നേരിട്ട പ്രധാന വെല്ലുവിളി കേന്ദ്രസർക്കാരിൽ നിന്നുള്ള ഗ്രാന്റ്-ഇൻ-എയ്ഡിൽ 15,309.60 കോടി രൂപയുടെ കുറവുണ്ടായതാണ്. കേരളത്തിന്റെ തനത് മാതൃക ഉയർത്തിപിടിക്കാൻ, ഒരു വശത്ത് മതിയായ വിഭവ അടിത്തറയും, മറുവശത്ത് ക്ഷേമ രാഷ്ട്രം ഉറപ്പ നൽകുന്നതിനും ഭൗതിക അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ കെട്ടിപ്പടുക്കുന്നതിനും ആവശ്യമായ വിഭവങ്ങളുടെ വിവേകപൂർണ്ണമായ വിതരണവും സംസ്ഥാനം നിലനിർത്തേണ്ടതുണ്ട്.

കേരളം ഉയർന്ന മൊത്ത ആഭ്യന്തര ഉല്പാദനവും (GSDP) പ്രതിശീർഷ വരുമാനവും ഉള്ള ഇന്ത്യയിലെ മുൻനിര സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ ഒന്നാണ്. നീതി ആയോഗിന്റെ 2023 ലെ മൾട്ടി ഡൈമെൻഷണൽ പോവർട്ടി ഇൻഡക്സ് പ്രകാരം ദാരിദ്ര്യം ഏറ്റവും കുറഞ്ഞ സംസ്ഥാനമായി (സ്കോർ 0.002) തുടർച്ചയായി രണ്ടാമതും കേരളം തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ടു. സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ ഏറ്റവും കുറഞ്ഞ ദാരിദ്ര്യം രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളത് കേരളത്തിലാണ്. 'സുസ്ഥിര വികസന ലക്ഷ്യങ്ങൾ (SDG) ഇന്ത്യ ഇൻഡക്സ് 2023-24 ൽ' തുടർച്ചയായ നാലാം വർഷവും (സ്കോർ 79) കേരളം ഒന്നാമതാണ്. ലക്ഷ്യം 2 (വിശപ്പുരഹിതം, സ്കോർ 84) ലക്ഷ്യം 4 (ഗുണനിലവാരമുള്ള വിദ്യാഭ്യാസം, സ്കോർ 82) എന്നിവയിൽ കേരളമാണ് ഏറ്റവും മുന്നിലുള്ള സംസ്ഥാനം. കേന്ദ്ര സർക്കാർ അംഗീകരിച്ച സുസ്ഥിര വികസന ലക്ഷ്യങ്ങളിൽ ഭൂരിഭാഗവും കേരളം ഇതിനോടകംതന്നെ നേടിയിട്ടുണ്ട്. ഇന്ത്യ സ്കിൽസ് റിപ്പോർട്ട് 2024 ൽ തൊഴിൽ ചെയ്യാൻ താൽപ്പര്യമുള്ള സ്ത്രീകളും പുരുഷന്മാരും ജോലി ചെയ്യാൻ ഏറ്റവും ഇഷ്ടപ്പെടുന്ന സംസ്ഥാനമായി

				കേരളത്തെ കണ്ടെത്തിയിരിക്കുന്നു. 'സ്റ്റേറ്റ് ബിസിനസ്സ് റിഫോംസ് ആക്ഷൻ പ്ലാൻ (SBRAP) 2022 അനുസരിച്ച് കേരളം മുപ്പതിൽ ഒൻപത് പരിഷ്കരണ രംഗങ്ങളിൽ ഏറ്റവും മികച്ച പ്രകടനം കാഴ്ചവെച്ചതായി അംഗീകരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ഏറ്റവും അധികം രംഗങ്ങളിൽ മുന്നിലെത്തിയതും കേരളമാണ്. കേരളം 2023-24 ലും ശക്തമായ വളർച്ച കൈവരിക്കുന്നത് തുടർന്നു. 2023-24 ൽ സംസ്ഥാന സമ്പദ് വ്യവസ്ഥ ശക്തമായ വളർച്ച കൈവരിച്ചു. 2022-23 ലെ 2.2 ശതമാനാവുമായി താരതമ്യം ചെയ്യുമ്പോൾ ജിസ്ഡിപി 6.5 ശതമാനം (ത്വരിത കണക്കുകൾ) വളർച്ച നേടി. 2011-12 ലെ സ്ഥിര വിലകൾ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി നോക്കിയാൽ 2022-23 ൽ 5.3 ശതമാനമായിരുന്ന മൊത്ത സംസ്ഥാന മൂല്യ വർദ്ധന (ജിഎസ്‌വിഎ) 2023-24 ൽ 7.2 ശതമാനമായി വർദ്ധിച്ചു. കേരളം ഉയർന്ന പ്രതിശീർഷ മൊത്ത സംസ്ഥാന ആഭ്യന്തര ഉല്പാദനമുള്ള ഇന്ത്യയിലെ മികച്ച പത്ത് സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ ഒന്നാണ്. 2023-24 ൽ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ പ്രതിശീർഷ ജിഎസ്ഡിപി (സ്ഥിര വിലയിൽ) 5.5 ശതമാനം വർധിച്ച് 1,76,072 രൂപയായി. ദേശീയ ശരാശരി 1,24,600 രൂപയായി രിക്കുമ്പോഴാണ് സംസ്ഥാനം ഈ നേട്ടം കൈവരിച്ചിട്ടുള്ളത്. കേരളത്തിലെ ഒരു വ്യക്തിയുടെ ശരാശരി വരുമാനം ദേശീയ ശരാശരിയേക്കാൾ കൂടുതലാണ്. സംസ്ഥാനം സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ള നടപടികളുടെ ഫലമായാണ് മേൽ നേട്ടങ്ങൾ കൈവരിക്കാൻ സംസ്ഥാനത്തിന് കഴിഞ്ഞത്.

സെക്ഷൻ ഓഫീസർ